

Heinrich Müller   Anton Zwicke

Scrutinium Davidicum Quod exhibet Titulum Et Oeconomiam Psalmi Noni

Rostochi[i]: Richelius, 1652

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn739999044>

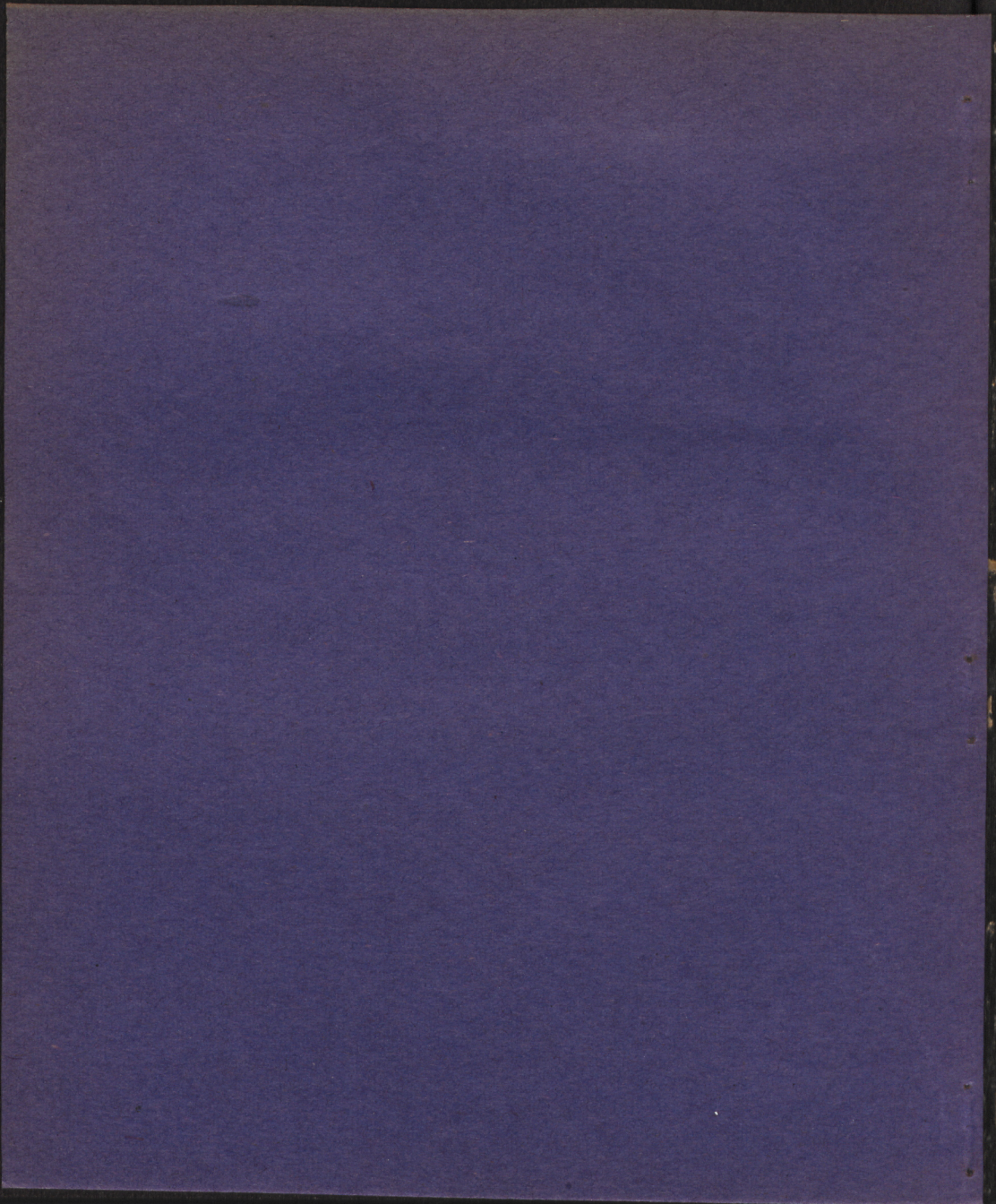
Druck   Freier Zugang

R U Med (Mil) 1652

Müller, Heinrich / a
Verf. Zwick, Anton

15.
SCRUTINIUM ^{דב} DAVIDICUM
Quod exhibet

TITULUM

ET

OECONOMIAM
PSALMI NONI,

Consentiente Amplissima Facultate

Philosophica

In Academia Rostochiensi

Publico ac placido Examini subjiciunt

PRÆSES

M. HENRICUS Müller/

Rostochiensis,

ET

RESPONDENS

ANTONIUS ZWICKIUS,

Lipp. Westph.

In Auditorio Majori ad diem 3. Julii
horis matutinis.

ROSTOCHI

Typis Johannis Richelii, Senat. Typographi,
Anno c1o 1sc LII.

SCIENTIA
PHYSICA
TITULUS
OCCURRIT

Universitäts-
Bibliothek
Rostock

TE capit Isaidis melos, & promissa futuro
Christiadum in terris mystica turba
gregi.

Pro qua dum sacro cernes certamine, fiat
Ut fiet hæc victrix, palma, corona tibi.

*Quod ex animo, populari suo honora-
tissimo vovet*

M. Johan. Christoph. Ottonis.

UT nunc omnis ager, nunc omnis parturit arbor,
Parturit ingenium, sic quoque **ZWICK**
tuum.

*Gratulor, ut felix sit partus, fertile semper
ingenium, ut fructus multiplicare queat!*

*Doctiss. Dn. Ref. Populari suo in x. ap. d. d. d.
dilecto scr.*

Joh. Kellerhaus, Lipp. Westph.
S. Theol. & Phil. Stud.

Sic

SIC decet ! assiduus decet impallefcere
chartis

Assiduâq; Sophûm volvere scripta manu.
Tu Zvicki id præstas, tantis Deus annuet
ausis.

Perge, tuis coeptis adfit Jova precor.

Vovens deproperabat

Gerhard. Brüll
Lippia Westph.

IN Cathedrâ certamen inis, onus utile famæ,
Rectè est ! è Cathedrâ sic tibi surgat honos.

Hæc paucula Præstantis. ac Doctis. Dn̄
Respondenti, amico ac populari suo
per dilecto apponere voluit.

Johannes Langeberndt Lippia Westphalus,
S. S. Theol. & Phil. Stud.

SCRUTINIUM DAVIDICUM

Quod exhibet

Titulum & Oeconomiam Psalmi Noni

TITULUS PSALMI

למנצח עלמור לבן מזמור לדוד

Respond.
Antonius
Zwickius,
Lipp. West.
d. 3. Julii.

§. 1.

Titulus Psalmi continet quatuor, 1. genus Cantoris s. Musici cui hic Psalmus fuit commendatus in voce למנצח, 2. Argumentum Psalmi, in verbis: עלמור לבן, 3. Genus Cantici in voce מזמור, 4. Auctorem Psalmi ministerialem in nomine לדוד.

§. 2. Vox מנצח notat *præfectum Symphonie fidium*. Ità enim commodissime vertimus vocem מנצח dicentes usurpari eam pro Magistro Symphonie, s. opus melodicum urgente præfecto. Nam מנצח in genere dicitur præfectus, executor operarum 2. Chron. 2, 18. (ubi LXX habent nomen *Præfectus*, quod æquivaler *πρῶτος ἰεροδιδάσκαλος*, rectissime Lutherus, *Auffseher/die das Volk zum Dienst anhielten*) à verbo מצח, quod significat urisit, & impulit alios ad agendum: speciatim est idem, quod coëgit, sinivit, item vicit, eò quod victoria sit qf. finis operis. Hinc est illa translationum diversitas. Nam LXX vocem למנצח vertunt *εἰς τέλος*, in finem, s. perpetuò, eò quod hæc vaticinia in fine, suum essent eventum consecutura, ut Theodoretus in Ps. 17. putat. Hieronymus vocem למנצח reddit, *Victori*. De quibus omnibus plura vide apud *Dn. D. Hoffner. in comment. super Habac. 3, 1.* Scribitur autem למנצח pro להמנצח forma nominibus & participiis in nomina transeuntibus competente.

§. 3. De Verbis לבן עלמור varia sunt DD. sententiæ, vel potius conjectationes, quarum aliquas, easq; potissimas in medi-

A um

um adducemus, non ut eas defendamus, sed tantum ut rationes varie-
 ratis Interpretationum innotescant. *Alij* vocem על מור putant
 esse vocabulum artis Musicae; *alij* verò ad objectum s. argumentum
 Psalmi referunt. Qui putant vocem illam esse Musicae arti propri-
 am, exponunt vel de instrumento Musico, ברי ששמו עלמור
 ejus nomen Almuth vel Mut: aut initio alicujus vulgaris Cantici. Et
 לבן accipiunt pro nomine proprio alicujus cantoris, qui *r. Par. 15. 18.*
 vocatur בן. *Qvam* sententiam refert *R. Salomon Jarchi*, & refutat e-
 am *R. AbenEsm*, ex hoc fundamento, כי אין משפט הרשון לאמר
 ליצחק ליעקב כפתחורין הלמר בשם אדם כי השם נודע:
*quia non patitur Idiotismus hujus lingua, ut dicamus Lajaakob, La-
 jizehak, per Patachationem דל Lamed in nomine proprio, quia hoc no-
 men satis notum est.*

§. 4. *Alij* interpretantur de certo genere Cantus, illumq; can-
 tum intelligunt de Alto, qui à sono superiore ad Medianum accedit,
 & sonum habet intermedium inter sonum acutum & inter tenorem.
 Rationem appellationis inde deducunt, quòd Virgines, quæ Hebrais
 עלמור dicuntur, hunc sonum, ut & Discantum commodè expri-
 mant. Sequentem autem vocem לבן exponunt adjective, Nam בן
 eum præfixo, significat id quod est inter sc. duo, ac per tale Epitheton
 existimant Altum discerni à Discanto, inter quem & Tenorem Al-
 tus est intermedius.

§. 5. Qui de Objecto hæc verba exponunt, duorum sunt generum:
Alij vocem על מור divisim legunt, & על h. e. *super*
 morte, ac putant gratiarum actionem institui ad DEUM, de trucidato
 Israëlitarum hoste, quem *Hieronymus* putat esse Absolonem Davidis fi-
 lium, ideoq; sequentem vocem לבן exponit (*filij*) qf. לרבן ita ut
 sub על lateat הרריע הו He demonstrativum. Chaldeus autem in-
 telligit de Goliathi morte & sequens vocabulum לבן exponit adje-
 ctive, רגברני די נפק מביני משריות, *viri, qui inter* i. e. qui
 inter duo medius est, ex *1. Sam. 17, 4.* ubi Goliath dicitur איש הכנים
Vir medietatis, quia ad duellum quotidiè progrediens medius inter
 duo castra, Israëlitarum & Philistarorum consistebat. *Alij* denique
 vocem

vocem לבן putant esse nomen proprium, unius ex ducibus hostium
Israëlitas affligentium, cujus interneccione pax Judæis sit restituta.

Vid. רש"י

§. 6. Nonnulli autem vocem עלמורתי faciunt unicam di-
sionem, ut Rabbi Salomon & David Kimchi, nec non Græci & Latina
versio, & hæc quidem ita reddit, Pro occultis filij, nempe ideò, quia
עלמורתי est ab ערם abscondidit. Aquila autem vertit νεανιότης
εἰς ἡλικίαν i. e. juventutis filij. Et hanc interpretationem quoque Luthe-
rus amplectitur, & per Virginitatem s. adolescentiam, vel; ut LXX
cum Latino Interprete vertunt, occultæ, intelligit Ecclesiam, quæ est
illibata virgo propter imputatam Christi innocentiam Apoc. 14, 4. cu-
jus vita abscondita est cum Christo in DEO Col 3, 3. cujus vita sub mor-
te, salus sub cruce, gloria sub ignominia laret. Alteram autem vo-
cem לבן Lutherus bifariam exponit. Nam in comment. super h. Ps. ac-
cipit de Filio DEI, cujus Sponsa est hæc adolescentula, nempe Eccle-
sia, ita ut לבן sit qd. לבן Filij illius adolescentula. In Germanica au-
tem versione vocabulum hoc reddit per pulchrum, von der schönen
Jugend. Nam לבן Gen. 49, 12. significat album & candidum. Tribu-
itur autem hoc nominis Ecclesiæ Christi, quia & ipsa est alba, & splen-
det albicante stola justitiæ Christi, pulchra quæ est ut Luna Cant. 6, 9.
quæ ab hac ipsa albedine vocatur לבנה.

§. 7. Hæ ferè sunt de nostri Psalmi Titulo sententiæ, in quibus singu-
lis, si quis ἀνεπισημῶν velit, desiderari aliquid posset, Lutheri quidem
Germanica versio concinna admodum est, sed regeri tm. potest, aliud
esse לבן & in statu constructo לבן aliud v. לבן. Ut taceam, quod hujus
epitheti לבן gen^s masculinum non conveniat cum substantivi præce-
dentis עלמורתי genere fæminino. Deinde Chaldaei & Hieronymi
dividentium vocem על-מורתי in prepositionem על super & מורתי
morte: Versioni repugnat punctatio. Nam: sub מורתי arguit esse unum
vocabulum, alioquin, si duæ essent voces, non adderetur Scheva.
Deinde vox, quæ Hebræis significat mortem est מורתי non מורתי. Præter-
eà vox לבן non potest notare Goliathum inter duo castra medium, ut
vult Chaldaeus, nec sonum Altum inter Tenorem & Discantum me-
dium, ut cum nonnullis Rabbiniis exponit Junius, quia hic est לבן non

verò לבין. Nam præpositio Inter apud Hebræos inter ו & י habet insertum י לבין. Denique eis, qui לבין putant esse nomen proprium, בן 1. Chron. 15, 28. cum præfixo ל & vocem עלמות exponunt de Alto ex eodem c. 15, 20. ubi hæc vox eum Discanto vocatur עלמות quia absconditarum, i. e. virginum vocib^o uterq^e sonus optimè exprimitur, iis, inquam, opponi potest diversitas elementorum; Ibi enim fulcrum טל י est Cholem; hic verò fulcitur טל Schurek: item differentia punctorum, cum ibi sub ל sit hic a. :

§. 8. Quod si quis jam quærat, quamnam tandem potissimum censeamus eligendam ex his opinionibus: respondemus, in re obscura & incerta non ad eò sollicitos nos esse oportere, & nodum in scirpo quærare, commodissimam tamen putamus esse explicationem Lutheri in comment. b. Ps. Tom. 3. Witeberg. cum ea argumentum Psalmi concinnè repræsentet, & quidem non tantum partem argumenti, ut Chaldei opinio de unius hostis deletione Psalmum factum esse dicentis, sed totam summam exprimat, & præterea fulciatur accuratissimorum Interpretum, Aquila & Theodotionis auctoritate, nec aliena sit à versione LXX Interpretum, qui pro voce עלמות legerunt quidem עלמות i. e. abscondita sc. res s. mysteria de liberatione Ecclesiæ, sensus tamen eodem recidit. Nam vocabulum לבין q^d להבן illius filii, antonomastice Lutheri exponit de Filio DEI, cuius Sponsa est juvenula: id eoque vocem עלמות exponimus concretivè & adolescentiam s. juventutem accipimus pro adolescente s. juvenante virgine, sicut fit Ps. 48, 15. ubi David inquit: הוֹדוּ רַחֲמֵנוּ עַל מוֹרֵנוּ DEUS regit nos juventutem i. e. ut Chaldeus interpretatur, בְּיוֹמֵי טַלְיֵי תַנְיָיִם in diebus juventutis nostræ: vel ut melius R. Salomon Jarchi כְּאִדָּם הַמְנַחֵיג אֶת בְּנֵי קָטָן ducit nos sicut hominem adolescentem. Denique subintelligenda est præpositio עַל i. e. super, vel, de, eaq^{ue} ellipsis restituitur ex Ps. 46, 1. qui ferè eundem habet titulum, & antè vocem עלמות præpositionem istam exprimit, licet ibi paulò diversa sit vocis ratio. Hæc de argumento Psalmi.

§. 9. Sequitur genus Cantici in voce מוֹמָזוּר, quæ notat Psalmum in specie sic dictum, qui Instrumentis Musicis psallitur, & distinguitur ab aliis speciebus, quæ sunt שִׁיר hymnus voce canendus, שִׁיר שִׁיר canticum Psalmus, vel מוֹמָזוּר שִׁיר Psalmus Canticum, quando melos

melos organicum vocali conjungitur, ita ut vel vocalis Musica incipiat, & postea organica concinat, vel incipiat organica & *אֲנִי־וְאֵלֹהִים* fit vocalis Musica. Si ipsam vocem *וְאֵלֹהִים* exaltius pensitamus, notat ea tale Canticum, quod eleganter qf. concisum est, relectis omnibus incongruis *אֲנִי־וְאֵלֹהִים* quod in Piel est frequenter, concinnè, omniq; studio adhibito partim corde interius, partim lingua & instrumentis exterius cantare, relectis omnib; ineptiarum ac dissonantiarum redundantibus. Significatur ergò voce hæc genus scripti & quod sit carmen ac Psalmus non in prosa & soluta, sed ligata oratione conscriptus. Videatur *Gynaldus* Tom. 2. Oper. in Hist. Poetar. Latinor. & Græcor. dial. 2. fol. 44. *Franciscus Gomara* in scripto, quod vocat Davidis Lyram f. Artem Ebraeam Poeticam. Conf. *Agellius* in comment. super Procem. Ps. f. 5. *Gesnerus* in Meditat. Psalterii c. 25. *Possevinus* in Bibliothec. l. 2. c. 67 fol. 101.

§ 10. Auctor ministerialis hujus Psalmi indigetatur nobis per vocem *וְאֵלֹהִים*. Ad quam inscriptionem in genere notamus, indifferenter poni hæc verba ut modo *וְאֵלֹהִים*, sicut *b. l. & Ps. 3.* modo *וְאֵלֹהִים*, ut *Ps. 110.* præponatur. Unde frustra *Rabbini* in hoc combinationis discrimine aliquam quærent emphasin, quam *Kimchi* in præfat. super Ps. his profert verbis: *Si dicitur וְאֵלֹהִים וְאֵלֹהִים significatur, quod Sp. S. super eum, sc. Davidem, venerit, & postea demum Psalmum dixerit: Sin verò וְאֵלֹהִים וְאֵלֹהִים indicium est, quod dixerit Psalmum, & postea resederit super eo Sp. S.* Verius est illud, quod *R. A. E.* in præfat. super Ps. judicavit, omnem Psalmum cui in frontispicio nomen Davidis est inscriptum, esse verè Davidis, licet ipse sibi ipsi minimè constet, sicut videri est ex comm. in *Ps. 110.* Nos adducimus illud Syrorum Testimonium, quorum de Authore Psalmorum sententiam describit *Sion. Præf. in Ps. Syriac* his verbis: *Non omnes Psalmi 150 sunt Davidis, sed aliorum Cantorum, quos ipse David elegerat de Tribu Levi 288: Quorum Principes erant 4 Asaph, Eman, Ethan, Idithan. Cumq; dicitur, Psalmus filiorum Coreb, Asaph & Ethan intelliges. Cum verò dicitur Le David, ipse David est Psalmographus &c.* Manet ergò Authorem hujus Psalmi esse Davidem, idq; subindigitatur particula *וְ*, quæ hic non Dativi, sed Genitivi casus nota est & notat *וְאֵלֹהִים וְאֵלֹהִים* Subjunctum cuius sc. fit hic Psalmus, i. e. Davidem. De quâ particula plura vide apud *Glassium* l. 4. Philol. sacr. p. 635. Hæc de Titulo.

A 3

OECO.

OECONOMIA PSALMI melioris ordinis ergo in Tabula delineata,

Eucharistica d. v. 2 ad 14. excl. cujus membra sunt	1.	{ 1. Davidis intentionem, quæ est celebrare DEUM. 2. Modum perficiendi rem intentam. 3. Objectum. 4. Argumentum rei intentæ.	{ 1. Fuga hostium. 2. Casus & impotentia eorum. 3. Exitium eorum, temporarium cum æternū. v. 4.
	2.	{ Specialium, quæ sunt Narratio beneficiorum DEI, tum	{ 2. Assertio innocentie Davidis, quam prædicat { 1. à singulari DEI providentia. 2. ab autoritate iudicii divini v. 5.
	1. Repressio & oppressio hostium, cuius operatio notantur	{ 1. Objectum, quod sunt. 2. Gradus qui sunt 3. Illustratio per affectuosam <i>Improbos</i> v. 7. 4. Causa efficiens	{ 1. Gentes. 2. Improbus v. 6. 3. Inimicus v. 7. 1. Cohibitio 2. Perditio 3. Delectio nominis v. 6. 1. à iudice, qui est DEUS. 2. ab officio iudicii, quod est quæ describitur
	generalium & totius Ecclesie communium quæ sunt	{ 1. à causa efficiente, quæ est 2. ab objecto, quod est pauper & afflictus 3. à forma, in voce <i>DAUD</i> 4. à circumstantia temporis quæ est	{ 1. disponere ad iudiciū thronū v. 8. 1. Objectū sunt orbis & populi cuius 2. norma est iustitia & rectitudo v. 9.
	& liberatio piorum ex periculis, quæ	{ 1. à causa efficiente, quæ est 2. ab objecto, quod est pauper & afflictus 3. à forma, in voce <i>DAUD</i> 4. à circumstantia temporis quæ est	{ 1. à causa efficiente, quæ est 2. ab objecto, quod est pauper & afflictus 3. à forma, in voce <i>DAUD</i> 4. à circumstantia temporis quæ est
		{ 1. à causa efficiente, quæ est 2. ab objecto, quod est pauper & afflictus 3. à forma, in voce <i>DAUD</i> 4. à circumstantia temporis quæ est	{ 1. à causa efficiente, quæ est 2. ab objecto, quod est pauper & afflictus 3. à forma, in voce <i>DAUD</i> 4. à circumstantia temporis quæ est
		{ 1. à causa efficiente, quæ est 2. ab objecto, quod est pauper & afflictus 3. à forma, in voce <i>DAUD</i> 4. à circumstantia temporis quæ est	{ 1. à causa efficiente, quæ est 2. ab objecto, quod est pauper & afflictus 3. à forma, in voce <i>DAUD</i> 4. à circumstantia temporis quæ est
		{ 1. à causa efficiente, quæ est 2. ab objecto, quod est pauper & afflictus 3. à forma, in voce <i>DAUD</i> 4. à circumstantia temporis quæ est	{ 1. à causa efficiente, quæ est 2. ab objecto, quod est pauper & afflictus 3. à forma, in voce <i>DAUD</i> 4. à circumstantia temporis quæ est
		{ 1. à causa efficiente, quæ est 2. ab objecto, quod est pauper & afflictus 3. à forma, in voce <i>DAUD</i> 4. à circumstantia temporis quæ est	{ 1. à causa efficiente, quæ est 2. ab objecto, quod est pauper & afflictus 3. à forma, in voce <i>DAUD</i> 4. à circumstantia temporis quæ est
		{ 1. à causa efficiente, quæ est 2. ab objecto, quod est pauper & afflictus 3. à forma, in voce <i>DAUD</i> 4. à circumstantia temporis quæ est	{ 1. à causa efficiente, quæ est 2. ab objecto, quod est pauper & afflictus 3. à forma, in voce <i>DAUD</i> 4. à circumstantia temporis quæ est

Psalmus dispicitur in duas partes, quarum altera est

describit
& ampli-
ficat Psal-
tes

f. A
fructu.
Ubi

1. declarantur con-
ditiones clientium
DEI quæ sunt
2. ostenditur fructus
qui est incrementum
fiducie piorum, cuius
nominatur

1. Vera noticia DEI.
2. ardens & serium
studium DEUM
quærendi.
1. Objectum, quod
est.
2. Causa efficiens
in verbis ד & c.
v. 11.

In conclusio, quæ continet

1. Invitationem ad
celebrandum DE-
UM, cuius celebra-
tionis

1. Subjectum implicitum & ex antece-
dentibus eruendum sunt omnes vere pii.
2. Prædicatum est
3. Objectum, illius quidem Dominus
gratosè præfens in Ecclesia; hujus
verò sunt facinora DEI v. 12.

1. Psallitio
(2. annunciatio)

2. Invitationis rationem
inclusam in stricta repeti-
tione beneficiorum antè
commemoratorum, quæ
sunt

1. requisitio sanguinis piorum
2. Piorum
3. quos de-
scribit

1. ab adjuncta man-
suetudine & mo-
destia.
2. à precibus seriis
v. 13.

1. Propo-
sitione in

1. gratiam divinam.
2. liberationem ex
imminente afflic-
tione, cuius affli-
ctionis

forma est in voce
עני
causa efficiens
sunt inimici

1. *וְיִשְׁמַע*
זכרון in
persona
Davidis:

altera
Precato-
ria
cujus
mem-
bra
sunt
duo

& constat
2. Pro-
positio-
nis æti-
ologia,
quæ de-
sumi-
tur

1. ab omnipoten-
tia DEI, qui potest
exaltare, cuius
exaltationis.
2. à
causa
finali
quæ
du-
plex

forma est in verbo
מרום
Terminus à quo sunt
portæ mortis v. 14.
1. enarratio
2. Publica, in por-
tis Sion.
forma in verbo
היה
efficiens & objectum

וְיִשְׁמַע וְיִשְׁמַע וְיִשְׁמַע

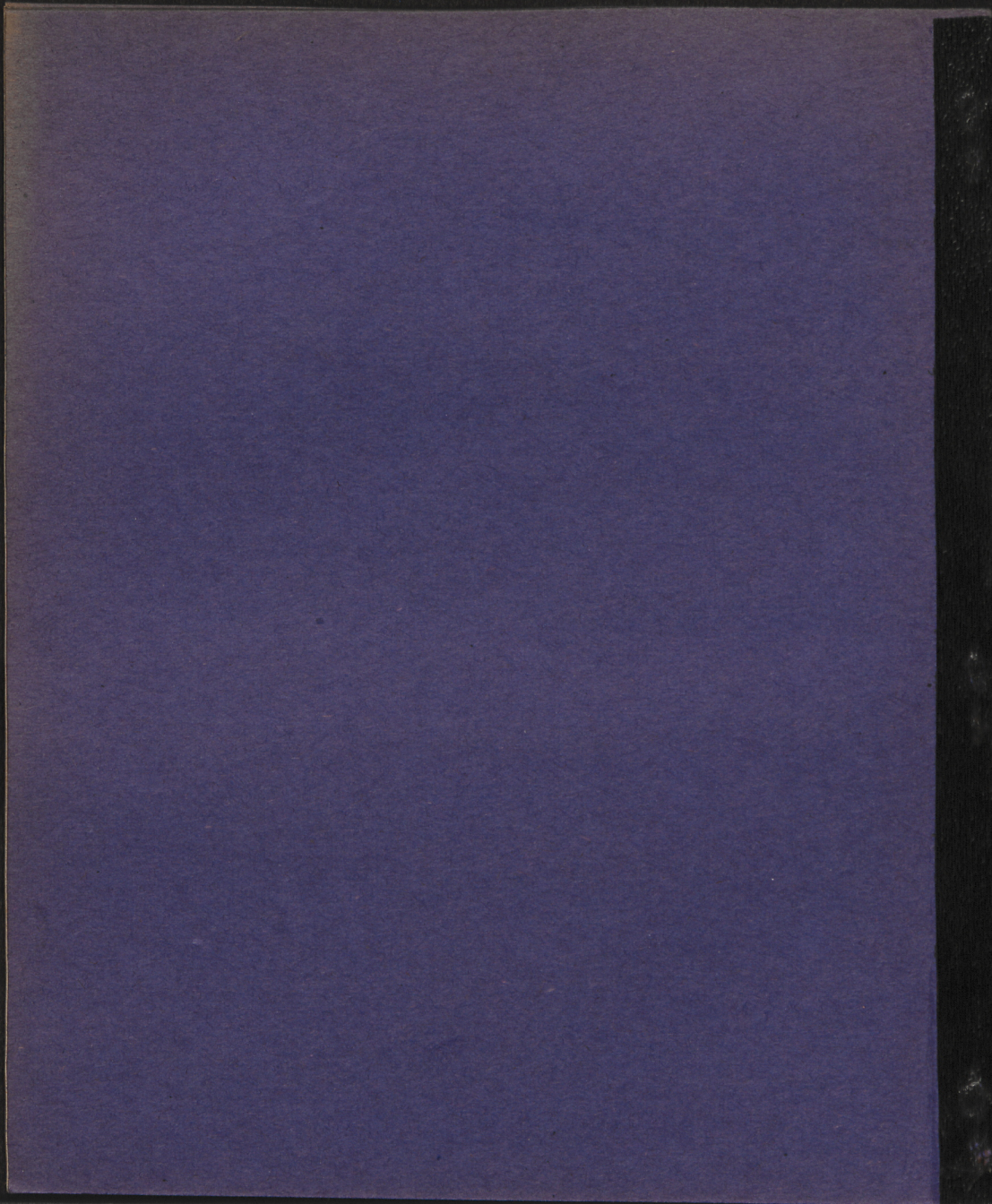
<p>1. Precationem qf. narrat, ejusq; rationes petit</p>	<p>1. ab eventu præterito, s. à facultate DEI in puniendis hostibus, qvam antea sæpè ostendit. Ubi notatur</p>	<p>1. Ipsa punitio, qvæ gemina 2. Punitio nis causa meritoria qvæ duplex</p>	<p>1. demersio in foveâ abscondito 2. captura in reti 1. hostium violentia in fodenda fovea 2. hostium asto in occultando laqueo v. 15.</p>
<p>2. Precationem proponit, cuj propositionis membrum</p>	<p>3. ab eventu futuro hostes Ecclesiæ mäsuro, cujus ponitur</p>	<p>1. forma, s. modus, qui est retro actio in infernum 2. Objectum qvod sunt scribuntur</p>	<p>1. ab universalitate 2. ab ingenio & moribus v. 18.</p>
<p>2. Precationem proponit, cuj propositionis membrum</p>	<p>1. est sollicitativum celeris auxilii divini 2. est deprecatorium prævalentis potetia hostilis 3. imprecatorium judicii divini in hostes additâ judicii qvalitate 4. Petitorium coërcitionis divinae in hostes ejusq; annexâ ætiologia, in verbis:</p>	<p>1. à conditione fortunæ 2. ab adjuncta mansuetudine v. 20.</p>	<p>1. à conditione fortunæ 2. ab adjuncta mansuetudine v. 21.</p>

2. פֶּ-
לֹאֵן,
in per-
sona
Eccle-
siae
qvæ

Psalms dispescitur in duas partes, quarum altera est

describit
& ampli-
ficat Psal-
tes

s. A
fru-
ctu.
Ubi

1. declarant
ditiones cli-
DEI quæ su-
2. ostendit
qui est incre-
fiduciæ pio-
nominatur

Inconclusio, quæ continet

1. Invitationem ad
celebrandum DE-
UM, cujus celebra-
tionis

1. Subjectu
dentib⁹ er-
2. Prædica
3. Objecta
gratiosè p-
verò sunt

2. Invitationis rationem
inclusam in stricta repeti-
tione beneficiorum antè
commemoratorum, quæ
sunt

1. Propo-
sitione in
quæ petit
David

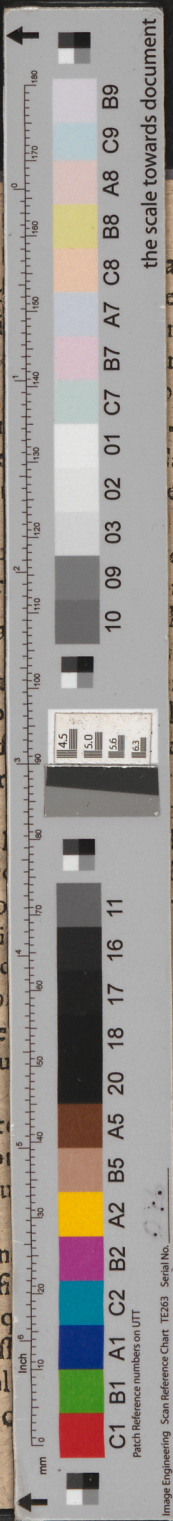
1. gratiam
2. liberatio-
ne, in imminente
one, cujus
tionis

altera
Precat-
oria
cujus
mem-
bra
sunt
duo

1. in
persona
Davidis:
& constat

1. ab omnipot-
tia DEI, qui pot-
exaltare, cu-
exaltationis.
2. à
causa
finali
quæ de-
sumi-
tur

1. en-
benefi-
DEI, q-
bet eff-
2. exul-
jus po-

the scale towards document

a notitia DEI.
ens & serium
m DEUM
ndi.
jectum, quod
lausa efficiens
erbis D &c.
v. 11.
& ex antece-
nes verè pii.
litio
m Dominus
lestias; hujus
v. 12.
inis piorum
juncta man-
line & mo-
lestia.
ecibus seriis
v. 13.
est in voce
עני
efficiens
inimici
in verbo
מרי
à quo sunt
ortis v. 14.
ersalis כ
rica, in por-
Sion
a in verbo
ירי
es & objecta
ירי וישו.